

Sidee ku heli karaa warbixino dheeraad ah oo ku saabsan Qaaxada?

Haddii aad doonayso warbixino dheeraad ah waxaad la xidhiidhi kartaa meelaha soo socda:

Dhakhtarkaaga ama kalkaalisadaada

(Warbixin turjuman oo bilaash ah iyo adeeg afcelin ah ayaa la heli karaa)

Caafimaadka Dadweynaha England-Baadhitanka iyo Daaweynta Qaaxada Qarsoon - Public Health England-Latent TB Testing and Treatment
<https://www.gov.uk/tuberculosis-screening#latent-tb-infection-ltbi>

Bogga internet-ka ee Xaqiqida Qaaxada - The Truth About TB

<http://www.thetruthabouttb.org/what-is-tb-latent-tb/>

NHS Choices

<http://www.nhs.uk/conditions/tuberculosis/pages/introduction.aspx>

Public Health England
133-155 Waterloo Road
Wellington House
London SE1 8UG
Telefoon: 020 7654 8000
www.gov.uk/phe
Twitter: @PHE_uk
Facebook: www.facebook.com/PublicHealthEngland

Baadhitanka iyo Daaweynta Qaaxada Qarsoon: Warbixino loogu talogalay bukaanka

Somali

© Crown copyright 2015
Waxaad dib-u-isticmaali kartaa macluumaadkan (aysan ku jirin calaamaduhu - logos) si bilaash ah qaab qastaba ama aalad kastaba, ayadoo la raacayo Laysanka Xukuumadda Furan (Open Government Licence) v3.0. Si aad laysankan u aragto booqo OGL ama iimayl u dir psi@nationalarchives.gsi.gov.uk. Haddii aanu aqoonsanahay warbixin xuquuq nuqul oo cid saddexaad waxaad u baahan doontaa inaad oggolaasho ka hesho cidda haysata xuquuqda nuqul ee khuseeya.

La daabacay Oktoobar 2015
PHE publications gateway number: 2015175

images © Shutterstock

Maxaa la iigu soo bandhigay baadhitaan qaaxada qarsoon?

Waxaa laguu soo jeediyey baadhitaan bilaash ah oo qaaxo qarsoon waayo waxaad UK kaga timid waddan qaaxadu ku badan tahay. Waxay ka koobnaan doontaa baadhitaan dhiig oo degdeg ah iyo dhawr su'aalood oo ah sahlan.

Waa maxay qaaxadu?

Qaaxadu waa cudur ay keento bakteeryo hawada raacda (jeermis). Bakteeriyyada qaaxadu waxay ku qarsoonaan kartaa jidhkaaga, caadiyan sannado badan, iyadoo aan jiro kugu keenin. Tan waxaa la yidhaahdaa qaaxada qarsoon.

Marmarka qaarkood bakteeriyyada qaaxada qarsoon 'way toosi' kartaa oo jiro kugu keeni kartaa. Tan waxaa la yidhaahdaa qaaxo hawlaysan, markaadna maqasho dad ka hadlaya qaaxada inta badan waxay ka wadaan midaan. Waa muhiim in la ogaado astaamaha qaaxada hawlaysan – qufac, qandho, qudsi yaraan, dhidid habeenkii ah, caatoobid iyo daal – waana in la aado dhakhtarka haddii aad isku aragto wax ka mid ah astaamahaas waayo waxaa dhici karta inaad qabto qaaxo hawlaysan.

Sababtee bay u wanaagsan tahay in layga baadho qaaxada qarsoon?

Haddii bakteeriyyada qaaxada qarsoon ku jirto jidhkaaga, waxaa jirta fursad ah hal tobankiiba oo ah in bakteeriyyadu toosto oo jiro kugu keento xili mustaqbalka ka mid ah. In kasta oo qaaxada hawlaysan inta badan la daaweyn karo, waxaa ka wanaagsan inaan jiraduba kugu dhicin.

Nasiib wanaag, qaaxada qarsoon sidoo kale waa la daaweyn karaa. Tani waxay ilaalin doontaa caafimaadkaaga iyadoo lagaa ilaalinayo inaad jirato, iyo khatarta u gudbinta qoyskaaga iyo asxaabtaada bakteetiyyada qaaxada.

Sababtee ayaan khatar ugu suganahay qaaxada?

Khatar dheeraad ah ayaad ku sugar tahay haddii aad ku nooshahay waddan qaaxadu ku badan tahay. Waxay laga yaabaa inaad qaaday qaaxo qarsoon ka hor intii aadan UK imaan.

Maxaa dhacaya haddii dhiigayga laga helo cudurka?

Haddii dhiigaagu muujiyo inaad qabto qaaxada qarsoon, dhakhtarkaaga ama kalkaalisadaada ayaa ku siin doona daawo antibayootik/caabuq-daaweeye ah. Daaweyntu waxay soconysaa saddex ilaa lix bilood. Dhakhtarkaaga ayaa sharaxaad ka bixin doona daryeelkaaga iyo sababta ay muhiim u tahay inaad dhamaysato daaweyntaada. Sida dhammaan daawooyinka, waxaa jirta khatar yar oo waxyeelo dhinac socota ah taas oo dhakhtarkaaga ama kalkaalisadaadu kaa caawin karto inaad maarayso.

Maxaa ku xiga oo ay tahay inaan sameeyo?

Fadlan hubi in aad dhakhtarkaaga GP-ga kala kulanto baadhitaanka qaaxada qarsoon. Haddii aad qabto wax su'aalo ah weydii xarunta caafimaad ee dhakhtarkaaga GP-ga.

Miyaa natijjooyinkayga cid kale lala wadaagi doonaa?

Warbixinaha ka soo baxa baadhitaankaagu waxay wax nooga sheegayaan sida wanaagsan ee aamu u gaadhadyno dadka khatarta ugu jira qaaxada qarsoon. Tani waxay caawimo ka noqonaysaa ilaalinta bulshadaada. Warbixintaada waxaa lala wadaagi doonaa barnaamijka qaranka ee qaaxada qarsoon oo ay wadaan Public Health England (PHE) warbixinahana waxaa loo isticmaali doonaa inay caawimo ka noqdaan:

1. fahmidda wixii xidhiidh ah ee ka dhexeeya meesha aad ka soo jeedo iyo qaaxada qarsoon;
2. in la muujiyo in baadhitaanka iyo daaweynta qaaxada qarsoon ay ka hortag ka tahay qaaxada hawlaysan, iyadoo lays waafajinayo qoraalkaaga iyo xogta ogaysiis ee qaranka ee qaaxada hawlaysan;
3. in lagu xidhiidhiyo natijjada baadhitaankaaga natijjada wixii daaweyn ah ee laga yaabo inaad u baahato;
4. in la hubiyo in hal mar lagaa baadhay qaaxada qarsoon oo keliya.

Haddii aadan ogolayn in la wadaago xogtaada shakhsiyeed tan waad joojin kartaa, markaana waxaa la wadaagi doonaa oo keliya natijjooyin khuseeyaa oo meesha aad ka soo jeedo iyo caafimaadkaaga ah, kuwaas oo aan lagugu aqoonsan karin. Faahfaahino dheeraad ah oo tan la xidhiidha waxaa laga helayaa www.england.nhs.uk/ourwork/tsd/ig/ig-fair-process/. haddii aadan doonayn in gebi ahaanba wax warbixino ah la wadaago, ama aad doonayso faahfaahin dheeraad ah, aadana haysan internet, fadlan wargad u qor:

Head of Public Accountability,
Public Health England,
Wellington House,
133-155 Waterloo Road,
London
SE1 8UG